

Minister van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit
Mevrouw drs. C.J. Schouten
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Ons kenmerk : 07.004

Onderwerp : Uw brief aan Tweede Kamer 03/07/2020
Visserij nabij migratievoorzieningen

Bilthoven, 20 juli 2020

Geachte minister Schouten,

Sportvisserij Nederland heeft onlangs kennis genomen van uw brief d.d. 03/07/2020 gericht aan de Tweede Kamer over het beleidsvoornemen van u en de minister van I&W inzake de visserij nabij migratievoorzieningen.

Wij kunnen ons vinden in uw voornemen om bij de grote intrekpunten met migratievoorzieningen voor vis die liggen op zoet-zoutovergangen van Haringvlietsluizen (verbinding Rijn en Maas met Noordzee / Atlantische Oceaan) en de stuwcomplexen / toekomstige vismigratierivier in de Afsluitdijk (verbinding IJssel met Noordzee) een visserijvrijzone in te stellen van 1.500 meter respectievelijk 1.000 meter aan de buitenzijde.

Dat dit ook voor de sportvisserij geldt accepteren wij. Ondanks dat:

- in betreffend onderzoek van WMR (2019) te weinig gevangen trekvis door sportvissers werd geregistreerd om iets te kunnen zeggen over de totale bijvangst aan trekvis door sportvissers;
- ten aanzien van de bijvangst door sportvissers werd geconcludeerd dat dit een grote overschatting betreft;
- sportvisserij de meest duurzame en selectieve vorm van visserij is waarbij per keer slechts één vis wordt gevangen en deze direct verantwoord wordt teruggezet indien de vis is beschermd (en bij vrijwillige catch & release).

De Haringvlietsluizen en de stuwcomplexen/vismigratierivier in de Afsluitdijk zijn cruciale doorgangen in de hoofdroutes voor trekvis.

Wij kunnen ons volstrekt niet vinden in uw voornemen om 250 meter aan weerszijden van alle migratievoorzieningen in de binnenwateren een sportvisserijverbod in te stellen. Redenen zijn:

- dit is volstrekt disproportioneel en hierover is aldus met ons totaal niet gesproken;
- hiertoe bestaat totaal geen urgentie en het voornemen is in het geheel niet met onderzoek onderbouwd. Uit onderzoek (WMR, 2019) blijkt niet dat hier ook maar enige impact van sportvisserij op trekvis bestaat (2 salmoniden gevangen en 2 salmoniden teruggezet);
- dergelijke voorzieningen een grote verscheidenheid kennen (bijv. een hevel voor stekelbaars of een aalgoot voor glasaal waarop in het geheel niet door sportvissers wordt gevestigd);
- hierdoor enorm veel goede vismogelijkheden voor sportvissers verloren gaan, omdat dit veelal goed ontsloten / toegankelijke locaties betreft;
- er zijn reeds veiligheidszones bij diverse kunstwerken en hierin kunnen wij ons vinden.

Opgemerkt zij dat voortijdig nu al waterbeheerders met een ongedateerde en onbesproken Kamerbrief onze hengelsportverenigingen en federaties aanschrijven met alle onrust van dien.

Graag willen wij nadrukkelijk over het voorgaande bij de uitwerking van het beleidsvoornemen met u in overleg. Wij zien graag spoedig uw uitnodiging voor overleg tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Ir. Joop Bongers
Directeur

Cc. Commissie Visserij Tweede Kamer
Minister drs. C. van Nieuwenhuizen

Bijlage: Nadere toelichting

Bijlage: Nadere toelichting sportvisserij, vismigratie en visonttrekkingsvrije zones

De sportvisserij zet zich al decennia in voor de verbetering van de migratie van vis bij obstakels in de waterwegen. De problematiek omtrent waterkrachtcentrales en gemalen is door de sportvisserij onder de aandacht gebracht. Jarenlang is Sportvisserij Nederland bezig geweest samen met natuurorganisaties -nationaal en internationaal- om de Haringvlietsluizen op een kier te krijgen. Sportvisserij Nederland is één van de initiatiefnemers voor de aanleg van de Vismigratierivier in de Afsluitdijk.

Actief werken en betalen we mee met uitzetprogramma's aan de herintroductie van onder meer zalm, elft, zeeforel en steur. Door de sportvisserijorganisatie wordt op eigen kosten veel onderzoek naar herstel van visbestanden uitgevoerd i.s.m. met onderzoeksinstituten, universiteiten, Rijkswaterstaat en andere waterbeheerders. Ook vele vrijwilligers zetten zich hiervoor in. Als het met een vissoort slecht gaat dan is de sportvisserij de eerste om zelf maatregelen te treffen. Voorbeeld hiervan is het eigen meeneemverbod van paling door de sportvissers. Voorts verzorgen we handhaving van de sportvisserij met 1.200 opgeleide verenigingscontroleurs en 100 eigen BOA's.

Het daadwerkelijk probleem voor de vismigratie zijn de kunstwerken, zelfs als er migratievoorzieningen bij zijn aangelegd. De huidige voorzieningen zijn zeker een grote verbetering, maar niet de uiteindelijke oplossing. Als er geen kunstwerk ligt, dan zou er simpelweg geen belemmering zijn voor de vis. Maar we begrijpen dat bepaalde kunstwerken nodig zijn voor onder meer onze veiligheid en zoetwatervoorziening.

Daarbij zijn er grote verschillen tussen de kunstwerken en de migratievoorzieningen. Bijvoorbeeld een aalgoot is gericht op glasaal en een vishevel op glasaal en 3-doornige stekelbaars. Hierop wordt met de hengel niet gevestig.

Vissen met de hengel en vissen met beroepsvistuigen zijn volstrekt verschillende grootheden. Vaste vistuigen zijn gericht op zwemmende (migrerende) vis en staan er 24 uur per dag waarin de vis lange tijd gevangen kan zitten. Met de hengel wordt selectief gevestig, duurt de vangst kort en wordt meestal direct teruggezet. Verder wordt met de hengel per keer 1 vis gevangen, terwijl met vaste vistuigen honderden of meer vissen worden gevangen.

In de brief van minister Schouten aan de Tweede Kamer d.d. 03/07/2020 wordt terecht niet ingegaan op de impact van de sportvisserij op migrerende vissen. Want uit de onderzoeken blijkt dat deze impact marginaal is. Wij interpreteren uw beleidsvoornemen dan ook als een visserijmaatregel enkel voor beroepsvistuigen (netten) en niet voor de hengel, behoudens de uitzonderlijke situaties bij de Haringvlietsluizen en de toekomstige Vismigratierivier, zoals in onze brief reeds benoemd.

Een dergelijke maatregel zou ook, zeker voor de binnenwateren, volstrekt disproportioneel zijn. Het zou dan gaan om een groot areaal aan viswater; 500 meter per voorziening, aan beide twee oevers en op meer dan 1000 locaties. Deze locaties zijn vaak goed toegankelijk en zijn van groot belang voor de sportvissers.

Over visonttrekkingsvrijezones bij migratievoorzieningen is twee a drie jaar geleden uitgebreid gesproken met LNV, RWS/I&M, NVWA en Unie van Waterschappen. Ook uit dat overleg kwam naar voren dat deze zones niet betrekking zouden hebben op het vissen met de hengel. Punt van aandacht indertijd was wel of deze zones handhaafbaar zouden zijn, gezien de beperkte capaciteit van overheidsinstanties. Gevraagd is toen of boa's van de sportvisserij -tegen een vergoeding- zouden kunnen worden ingezet. Hierop heeft de sportvisserij positief gereageerd. Van deze overleggen hebben we nog de nodige stukken liggen.

Daarna hebben wij geen reactie meer ontvangen en is er geen overleg meer geweest met de overheid over visonttrekkingsvrije zones in de binnenwateren.